

Előfizetési árak:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „
Egy órá 1 „
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz, Fer. Pál könyvnyom-
dája Nagybecskerek, Uri-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszám-
lások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Okosan a nemzetiségekkel.

Nagybecskerek, szept. 17.

(—) A nemzetiségi mozgalmakat nem lehet robbantó szerekkel, nem lehet extra szigorral megakadályozni. A törvényeket kell a nemzetiségi izgatók ellen alkalmazni, a mely törvények hasonló vétség esetében ugy sujtanak a magyart, mint a hogy kérelhetetlenül sujtaniok kell a Ratiu-féle izgatokat, a „Narodnie Noviny“ vezércikkezőit és a többi nemzetiségi mérgekeverőt.

Többet nem, de mindent meg kell tennünk, a mire a törvény feljogosít. A higgadt szemléző, legyen az oláh vagy magyar, kül- vagy belföldi, bizonyára méltányolni fogja ezt a szigorú objektivitást, mely a magyar kormány magatartásában eddig is nyilatkozott. Nem türhetjük, hogy a magyar állam ellen nyíltan lázonganak, de az sincs érdekünkben, hogy — a szenvedély és indulat tanácsaira hallgatva — a durva frázisokra épp ily durván feleljünk, erőszakot erőszakkal viszonzunk és inkvizíciót, statáriumot létesítsünk. Teljesen a jog alapján állunk, ha törvényes megtorlására igyekszünk oly cikkeknek, a minőkkel az oláh lapok, vagy legujabban a turóc-szentmártoni „Narodnie noviny“ tör ellenünk. A „Hienizmus Magyarországon“ című cikk hemzseg oly kifejezésekből, a minők „a chauviniz-

mus veszettsége“, „baromi brutalitás“, „magyarosodásból elhimpelléresedett állam“ és még több. A turóc-szentmártoni lap — a Hurbán ünnepély lappango tüzének lokalizálása felett dühöngvén — revanche-al fenyeget, talán érezve elveinek sedánját hazánkban, az oláh izgatók pedig nyíltan újabb balázsfalvi, brádi és zalathnai vérfürdővel kecségetnek.

Ott az esküdszék, ott a királyi ügyészségek: meg van a forma e veszedelmes ellenségek megzabolására. Itt hallgatni, tünni gyávaság lenne s ez a törvényes megtorlás nem is fog soká késni.

De e mellett legyünk azon, hogy haragunkban ne provokáljuk hasonló gyűlölködés kifejtésére a nemzetiségek nyugodtabb elemeit, azokat, a kik bizalommal viseltetnek a magyar állameszme és képviselői iránt és a kiknek eszökágában sincsen részt venni ebben az örületes dühöngésekben. Hála Istennek, ezek az elemek még mindig túlsúlyban vannak hazánkban. A bösz hírlapi lárma, mely reklamatőkét kovácsol a helyzetből s még inkább kortes-fegyvereket a kormány s a hatóságok által elkövetett tapintatlanság csak növelné a bajt s nekünk elvégre is mérlegelnünk kell ugy a magunk erejét, mint ellenfeleink erejének növekvését.

A kiket lehet, nyerve, térítse meg a társadalom. A legeszeleyesebb,

legokosabb eljárás, tesz tanúságot ez irányban egy nagyváradi tudósítás egy izgatóval szemben.

A közlemény így hangzik:

— A megtért oláh. A nagyváradi jogakadémiai ifjuság mozgalmat indított meg Ardelean Jusztin joghallgató ellen, a kit a debreczeni főügyészség Vulturul című lapjában a magyar állam ellen közölt izgató közleményei miatt sajtópörbe fogott. Nagyváradról most azt írják, hogy a jogakadémia tanári kara Bozóky Alajos dr. igazgató elnöklete alatt ülést tartott, melyre maga elé idézte Ardelean Jusztin joghallgatót, a Vulturul román éleclap szerkesztőjét. A tanári kar kérdőre vonta a joghallgatót e miatt, hogy lapjának két, Ratiut és a nemzetiségi agitációt dicsőítő, magyarellenes versnek helyet adott. Ardelean erre azzal mentette magát, hogy fiatalos heve ragadta erre a cselekedetre s a magyarságot sértő közleményei felett a tanári kar előtt megbánását és sajnálkozását fejezte ki s beszületészára ígerte, hogy a jövőben akkor is, ha az akadémiának már nem lesz polgára, ilyenektől tartózkodni fog, s a magyar-román barátságának lesz híve. A tanári kar erről hivatalosan értesítette a jogakadémia ifjuságát, mely Ardelean ügyében tegnap ülést tartott. Az ifjuság körülbelül egy órai higgadt vita után elhatározta, hogy tudomásul veszi Ardeleannak a tanári kar előtt tett nyilatkozatát és fogadkozását, de felhívja Ardeleánt, hogy ezt a nyilatkozatot egész terjedelmében közölje a Vulturul legközelebbi számának valamelyikében is; addig pedig felfüggeszti ebben az ügyben a végleges határozat hozatalát.

A szigorral alkalmazott törvényesség itt a társadalmi bölcsességgel karöltve lép föl; próbáljuk meg más-hol is, egy megtért nemzetiségi izgatónak jobban örvendünk, mint száz meglevő közönyös, kétszínű, vagy tulzó — jó barátunknak!

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

Egyletek kirándulásai.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Nagy sürgés-forgás uralkodik a „Hordárok önképző- és betegsegélyző-egylete“ helyiségében. A tagok az egyleti kirándulás módozatainak megbeszélésére gyűltek össze s a szivarfüstös terem terhes levegőjében értekeznek vagy 30—40 ember.

Már kimerítették a szereplés minden elképzelhető alakzatát. Csináltak fényes sikerű táncmulatságokat, választottak új elnököt, ennek a tiszteletére adtak közvacsorát, ez viszont az egyletnek adott kontra-murit, rendeztek koronázási jubileumi emlékünnepelet, zászlóalapi dal- és zene-estélyt, nyelbeütöttek népünnepelelyel, verseny-díjbirkózással és szépség-versenyvel egybekötött zászlófelavatási ünnepelet, nagy diszmenettel — most már csak egy nyári kirándulás van hátra.

A kiránduló-egylet meghívást eszközöl ki valamelyik város hasonnevű egyletétől s akkor ki van adva a jelező:

— Kóbéházára megyünk!

Kóbéháza pedig rendkívül vendégszerető egy hely. Minden oda kiránduló egyletet meglumpoltatnak rettenetesen, diszmenettel, diadalkapuval szokták fogadni a vendégeket, táncmulatságot rendeznek a tiszteletre s félholt betegengedik az idegeneket hazaszökösni.

Ez éppen a „Hordárok önképző- és betegsegélyző-egyletének“ való mulatság. A kör összes bormatadorai előre köszörülnek a torkukat a beszivandó s folyó-testeknek.

Közben érkezik a „Góbéházi veterán-egyesület“ puhatolódzó levele, melyben a góbéházi egyenruhás és zenekaros veteránok egy nagy: Disznódra tervezendő nyári kirándulás eszmecsiráját észleltetik.

Dupla kirándulás!

A góbéházaiak visszaakarják enni Nagy Disznódon, a mit a nagydisznódi hordárok elfogyasztanak Góbéházán.

Folyik a diplomáciai tárgyalás, folyik a két város közötti üzenetváltások. Mindenik ki akar magáért tenni, vendégszeretet dolgában. Készülnek, hogy megmutassák, mit tudnak tenni szives barátság-ból?!

A hordár körökben egyébről sem folyik a beszéd, mint a góbéházaiak fogadtatásáról. Megalakulnak a rendező bizottságok. Öt elnökü és tíz jegyzőjü nagy bizottság, továbbá elszállásolási, bevonulási, diszgyűlési, népünnepelely, vacsorai és táncmulatság rendező albizottságok, melyeknek mindenike nagy tevékenységet fejt ki.

Ezenkívül folyik a készülődés is. Erre pedig szintén új és új bizottságok születnek. Egy memorandum szerkesztő bizottság rágja a tollat hetek óta, a hordárok közgyűlése elé terjesztendő javaslaton, a hordárok országos szervezkedése ügyében. A különvont bizottsága már megrendelte a Kóbéházára utazók számára az „extra-

czugot“. Mivel sokan családjaikkal mennek, a mi a kirándulásnak szerfölött érdekes szint kölcsönöz, nem kevés dolgot ad a türelmetlenkedő és tudakolódzó hölgyeket minden irányban megnyugtanni.

Kóbéháza dettó — lázban ég. A veterán egyesület tagjai mindnyájan új egyesületi egyenruhát készíttetnek maguknak. A tisztek fényeset és aranyosat, mint egy-egy huszártábornoki diszgyenruha. Maga az elnök ugy fog festeni teljes díszében, mint valami hindu fejedelem. Az egyesületi zenekar minden este, próbákat tart s nagy néptömegek hallgatják az utczára ki-kitörő hangjait.

A góbéházaiak különösen nagy sulyt igyekeznek fektetni a disznódiak kirándulására. „Két távoleső országrész testvéri ölekezése lesz a nagy nap, melyen, Nagy-Disznód Góbéházára megy ünnepele!“ — írva már hetekkel ezelőtt a „kóbéházi Harsona“ vezércikkében.

A nagydisznódi hordárok a magyar faj hódítását, városuk reputációjának emelését látják abban, hogy viszonzniok kell a góbéházaiak nagyszabású előkészületeit. Egyleti kirándulásukkal a hazai kereskedelemnek tesznek szolgálatot, míg a veteránok fogadásával a hadsereg és polgárság könti jó viszonyt vélik szorosabbra fűzni.

A góbéházai veteránok egyesülete a város tanácsához is folyamodott, hogy fogadja vendégeit a nagydisznódi hordárokat s a rendezési költségek fedezésére hozzájárulást

A delegációk. Már jeleztük, hogy Ó Felsége okt. 1-re hívta össze a delegációkat, Budapestre. A miniszterelnök átiratát az országgyűlés mindkét háza előtt e hó 26-án olvassák fel, október 3-án lesz az ünnepélyes megnyitás, október 4-én tartja meg exposéját Wekerle. A delegációk ülései alatt nem lesz országgyűlés, csupán a pénzügyi bizottság intézi el az 1893. költségvetést.

Négymillió forint — emelkedést fog feltüntetni az 1893-iki közös költségvetés és nem összesen a négymillió forintot, a mint tegnapi táviratunk sajtóhibája — örvendezteté meg az olvasó közönséget. Az új 4,000,000 a műszaki fegyvernemek beszerzésére fog fordíttatni. Nem is nagy összeg a mostani izgalmas híreket tekintve, vagy a mikor a németek megkönnyebült szívvel szavaznak meg 80,000,000 hadügyi költségvetést, mert 150 milliócskára készítették elő!

HIREK.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő hivatalos körutjáról, melyről alább leszámolunk, ma reggel visszatért.

— **A katonaság köréből.** A 29. gyalogezred első zászlóalja, melyet éveken keresztül a miénknek tekintettünk, holnap elhagyja városunkat és Péterváradra megy. Ez alkalommal a következő tisztek távoznak innen: Hilbert őrnagy, Matiegka, Müller, Dobanovacs és Boltek századosok, Radej főhadnagy és Milosavlyevits, Botha és Krume-nacker hadnagyok. A 2. zászlóalj, mely a távozóknak helyébe jön, 15-én ment el Temesvárról és holnap 18-án érkezik Nagy-Becskerekre. A tisztikar a következő urakból áll. Cseh ezredes, Jemrics, Kristufek, Hoizknecht és Veinovic M. századosok, Veinovic E., Poletilovics, Schatz és Turcsics főhadnagyok, Slavikovszky, Vogt, Ciganek és Feilhamer hadnagyok, Bäumel és Nack tartalékos hadnagyokból.

Midőn a távozó harczfiaknak szívélyes Isten hozzádot mondunk, szívből üdvözljük az érkezőket és azon őszinte kívánságunknak adunk egyúttal kifejezést, hogy az a barátságos viszony, melyben polgárság és katonaság eddig élt, a jövőben is fennálljon.

kért a törvényhatóságtól, még pedig terhére az évi költségvetésnek.

Igaz ugyan, hogy egy kiseddó felállítására égető szükség lenne, de ne mindig önmagára tekintsen a magisztrátus, hanem a szűkkeblűség felülemelkedve, adja meg Kóbéháza nymbuszának, a mit az — banketkezési költség alakjában — méltán megkövetel.

És — szörnyűség kimondani! — a góbéházi vaskalaposok még sem szavazták meg az eszem iszom árát. Let erre városzerte nagy lehangoltság. A veteránok békétlenkedtek, a veteránok fiatal feleségei és tánczó lányai zűzöldelemmel fenyegetődtek, ha ennek következtében eltalálna maradni a nagydisznódiak egyleti inváziója és mindennek következtében nem lehetne bemutatni a nagydisznódi hordárfiaknak Kóbéháza szépeit s a már elkészült új ruhákat.

Neszét vették a konsternációnak Nagydisznódon. Az albizottságok összeültek és konstatálták, hogy meg vannak sértve. Diplomáciai fagyos hidegséggel szerkesztettek egy átiratot a góbéházi veterán egyesülethez, melyben a kirándulás „esetleges elmaradásáról tétetik említés, ha szívesen nem láttatnának.

Erre Kóbéhásán dugták össze a fejüket az albizottságok: konstatálták mindenekelőtt, hogy feszültség van a város „összes lakossága” közt (miután közben azt is

— **Rónay főispán köruton.** Rónay Jenő főispán tegnap folytatta hivatalos körutját s a pancsovai szolgabírói hivatal megvizsgálása után Alibunárra utazott. Révaújfalú község diszben, tellobogóva várta a főispánt, a ki azonban kisérettel együtt folytatta utját. A petrovosszellői határnál nagyszámu zászlós, lovas bandérium, továbbá Popovits főszolgabíró vezetése alatt a járási tisztikar, községi küldöttségek, a járási intelligencia, legalább 100 kocsival várakozott. Rövid üdvözlés után a főispán beláthatlan kocsisorból kisérve, a fellobogózott Petrovosszellőn át, megállás nélkül Alibunárra hajtott, hol a járás közönsége nevében Verduch sándorfalvi lelkész üdvözölte a főispánt, biztosította őt a járás ragaszkodásáról és szeretetéről. A főispán melegen köszönte meg a szívélyes ovációt, s ezután a jegyzői kar tisztelettel. Knoll petrovosszellőijegyző sikerült szónoklatára a főispán biztosította a jegyzői kart támogatásáról és rokonszenvéről. Ezután a hivatal-vizsgálat következett.

— **Óvintézkedések a kolera ellen.** A minap Stock zsombolyai lakos czimére egy hordó szaru-lemez érkezett Hamburgból. A főszolgabíró tekintettel arra, hogy Hamburgban a kolera még erősen szedi áldozatait, az alispáni hivatalhoz fordult tanácsért. Daniel László alispán a megyei főorvossal egyetértőleg elrendelte az egész hordónak azonnal való elégetését, azonkívül meghagyta, hogy az egész mütét orvosi felügyelet alatt történjék és mindazon személyek, kik benne részt vesznek, erősen deszinficiáltassanak. — Nagykikindára a minap Breslauból zsákok érkeztek. A főszolgabíró kérdésére az alispán, tekintettel arra, hogy a kolera Breslauban nem dühög, csak az áru elkülönítését és deszinficiálását rendelte el.

A nagy közönséget bizonyára megnyugvással tölti el a hatóságok ezen lelkiismeretes intézkedése.

— **A pénzügyi palota Nagybecskereken,** mint örömmel értesülünk, már csak rövid idő kérdése. A miniszter jóváhagyta a terveket és a költségvetést s miután időközben a kincstári épület lebontására vonatkozó hirdetmények is közzététettek, valószínűleg a jövő hónapban már elkezdi az épít-

konstatálták, hogy nincs bankett-pénz) s irtak egy „meghívó” válasziratot, a mely diplomatikus simasággal adja tudtára a góbéházi kupaktanács lelkesületlenségét a hordár intézmény, különösen a hordáregyleti kirándulások iránt.

Nagy Disznód erre sajnálattal visszavonult. A sajnálat alatt ismét diplomatikusan, a be nem következett bankett és az elmaradt, dicsérő toasztok értetnek.

Hanem most már mit csináljon a góbéházi veterán zenekar? Hiába tapult be anyyi keringőt, népdalt (nagy dobra alkalmas) és színielőadást, hogy mindezeket ne lehessen Nagydisznódon bemutatni?

Ujból izenetváltás, melynek végeredménye az, hogy a góbéházi veterán-egyesület is sajnálattal lemondott a kirándulás eszméjének keresztülviteléről.

Hanem két országgrész még mindig harczban áll egymással. A lapok heteken át cikkeznek a konfliktusról, az elmaradt ünnepekről, az egyetek pedig rendre nyilatkoznak a lapok hasábjain s bizonyítják, hogy mennyire át vannak hatva a vendégzeretet ősmagyar erénye által!

— Csak egy-egy higgadtan gondolkozó nagydisznódi, vagy góbéházi polgártörő a fejét rajta, hogy mi céljuk is van hát a világban az önképző egyeteknek, meg az egyenruhás veterán bandáknak, ha még egy-egy nyári kirándulást sem képesek nyelbe-tűzni? . . .

(—)

kezéseket. Kilitás van arra nézve, hogy az épület még az ősszel fedél alá jöjjön.

Megemlítjük ezuttal azt is, hogy Daniel alispán alkudozásokat folytat a posta és távirdaigazgatósággal aziránt, hogy a posta, távirda- és távbesselő-hivatalok az új épület földszinti helyiségeiben helyeztessenek el. Mennyire kívánatos az, hogy az említett hivatalok a város közepén legyenek elhelyezve, azt tudja mindenki, kinek valamikor dolga volt a titokban viruló postahivatalunknál, melynek helyénél csak a berendezése rosszabb.

— **Isteni tisztelet.** Kossuth Lajos 90-ik születési évfordulóján, azaz f. hó 19-kén d. e. kétnegyed kilenckor a helybeli ev. ág. h. templomban istentisztelet fog tartatni. Az egyházi előjáróság.

— **Lóverseny.** A jövő hó 2-án tartandó őszi lóverseny díjaira eddig adakoztak: özv. Daniel Augusztá 20 frt, Mesterovics-Vadász Terka 5 frt, Weiss Izidor 5 frt, Krsatic János 5 frt, Harnoncourt gróf 50 frt, Karácsonyi Jenő gróf 50 frt, Bethlen Miklós gróf 5 frt, Rónay Ernő 10 frt, Bobor Róza 10 frt, Nákó Kálmán gróf 50 frt, Tallián Emil 5 frt, Rohonczy Gedeon 10 frt, Jekelfalussy Zoltán 10 frt, Bobor Sari 10 frt, Delimanics Lajos dr. 5 frt, Lótenyésztési bizottság 200 frt, Smettov Richárd gróf 10 frt, Balázs Iván 10 frt, Jenovay Zoltán 6 frt, Kohner Henrik 10 frt.

— **A helybeli női zárda iskolaszéke** tegnap délután tartotta e tanévben első ülését. Schäffer Antal elnök jelentése szerint beiratkozott összesen 633 tanuló, vagyis 40-nél több, mint tavaly. Szegénységi bizonyítvánnyal felvétellett 70, tankönyvekkel ellátott 14. Elnök ezuttal jelenti, hogy a beiratásoknál igen sok tanuló vissza kellett utasítani, mert ez intézetben nincs elegendő hely. Minthogy ezen panasz már tavaly is felmerült s az iskolaszéki ülésen beszéd tárgyává tétellett, Brájjer Lajos dr. iskolaszéki tag azon kérdést intézi az elnökhöz, történt-e e tekintetben intézkedés. Egyúttal indítványozza, hogy a mai ülésből kéressék fel Nagybecskerek városa, hogy a kolostor és a Weiss fele raktár közötti tért engedje át, mely helyen az iskola kibővítése fogantatott. Az ülés ezen indítványt egyhangulag elfogadja. — Az iskolalátogatást illetőleg azon határozatot hozta a választmány, hogy az eddigi szokástól eltérőleg a tagok tetszésére bizasék, mikor látogassák meg az egyes osztályokat. Elnök délután 6 órakor besárja az ülést.

— **A „Nagybecskereki magyar olvasókör”** f. é szeptember hó 15-én tartotta alakuló közgyűlését. Ez alkalommal a következő ideiglenes tisztikart választották meg: Elnök Lampenfeld Lázár, m. k. pénzügyi fogalmazó; alelnök Tumó Lajos; jegyző Maruska Mihály; pénztárnok Schmidt Antal; ellenőr Hügel János; körgazda Kovács Lajos; ügyész Kocsy Pál dr. Az alapszabályok kidolgozása czéljából a következő bizottság küldetett ki: Elnök Kocsy Pál dr. Bizottsági tagokká: Barak Imre, Szabó Ödön, Kovács Lajos, Maruska Mihály, Döbrentey Sándor, Gackler Lajos. Jakab Eleket, a magy. tudományos akadémia rendes tagja és az orsz. levéltár aligazgatója, ki a körnek szellemi támogatását megígérte, a közgyűlés köszönete jeléül tiszttagga egyhangulag megválasztotta. A legközelebbi gyűlés, melynek főtárgyát a kidolgozott alapszabályok ismertetése fogja képezni, folyó évi október hó 15-ikére van kitűzve.

— **Király-lövészet.** A nagybecskereki polg. lövész egyesület még e hónapban rendezi az évi király-lövészetét, mely folyó évi szeptember 25-én vesszi kezdetét, szeptember 26., 29. és október 1-én folytatatik és október 2-án nyer befejezést. Az ünnepély sorrendje a következő: Ünnepélyes megnyitás vasárnap, szeptember hó 25-én délelőtti 9 órakor a lövész-király által és a lövész

folytat
Hétfőn
lövész
utáni
1-én d
októbe
után
uj löv
szes l
rése.
ajánd
czimz
beköt
díjak
vendé
pélye
pest

lünk,
javára
ségi
fog tar
—
Brank
Zveity
le. A
sikert
tűz ok
a ki
miből
lobban

várról
mosuj
Lucac
kész
lázit
lása
nyok
helye

— A
mából
népsz
Tess
tanít
— T
A res
a társ
— A
— A
könny

—
est h
egy
magá
bánt
paraz
dik o
fönn
naszk
már
elött
Teg
tanár
vezte
gimn
lötte
tanár
haltak

—
alatt
írja
hány
megis
járassa
de egy
szere
csodál
gyárt
mert
kritika
mód,
kívül,
undort
dalkoz
az ély
oly n
volna
győző
ezeket
kedve
veszély
rozott
szivarc
akarom
mondh
behur
mint e
szok

folytatása a megállapított lörend szerint. Hétfőn, szeptember 26-án délutáni 1 órától lövészet. Csütörtökön, szeptember 29-én délutáni 1 órától lövészet. Szombaton, október 1-én délutáni 1 órától lövészet. Vasárnap, október 2-án délelőtti 9 órától lövészet délután 5 óráig; a lövészet befejezése és az új lövész-király kikiáltása és annak az összes lövészek által ünnepélyesen hazakísérése. Este 8 órakor a lövész-király és az ajándékozók tiszteletére a „Pest város“hoz címzett szállodában társas vacsorával egybekötött ünnepély lesz, mely alkalommal a díjak ki fognak osztatni. Vidékről érkező vendégek, ha előzetesen jelentkeznek, ünnepélyesen fogadtatnak és kivánságukhoz képest ingyen elszállásoltatnak.

— **Jótekonyczélú előadás.** Mint értesülünk, f. h. 19. (hétfőn) a tegnapi leégettek javára, a Hirschheider-féle arenában, (a községi iskola mellett) jótekonyczélú előadás fog tartatni.

— **Tűz volt** tegnapi délután öt órakor a Brankovics utca 11. szám alatt, a hol Zveity Zsiva és Nikola nádfedelű háza égett le. A tűz keletkezésének okát még nem sikerült kipuhatolni, de valószínű, hogy a tűz okozója egy 6 éves kis gyermek volt, a ki a kertben gyufával játszadozott, a miből aztán a közelben levő szalma lángra lobbant.

— **Lucaciú felfüggesztése.** Szamosújvárról írják, hogy dr. Szabó János szamosújvári görög kath. püspök tegnap dr. Lucaciú lászó laczfalusi görög kath. lelkészt hivatalától felfüggesztette. A laczfalusi lászó pap megbüntetésére nemcsak megtorlása hazafiatlan agitációinak, de intelem is azok számára, kik eddig talán azt hitték, hogy Lucaciú fölöttes hatóságainak elnézése helyesléstük is jelenti.

— **Az Ádám és Éberling czég bukásának** alkalmából egy adomát elevenítenek fel. A czég olyan népszerű volt, hogy anakdotákat is csináltak róla. Teszem azt, hogy a tanító megkérdezte az egyik tanítványától:

— Tudod-e, ki volt az első emberpár?
A reményteljes csemete hebegett, akadozott, mire a társ odaugrta neki:
— Ádám és É...
— Ádám és Éberling! — kiáltott föl megkönnyebbülten a kérdező.

— **Tanár és tanítvány.** Párját ritkító eset híre érkezik Lembergől: Tarnopolban egy tanuló agyonlötötte tanárát és önmagát. A tanár állítólag igazságtalanul bánt vele. Schwed János szegény parasztszülők gyermeke, a gimnázium betedik osztályába járt a leckeadással tartotta fenn magát. Schwed igen gyakran panaszkodott, hogy egyik tanára, Glovacki, már hosszú idő óta üldözi és iskolatársai előtt a legsértőbb gunyveket adja neki. Tegnap egy ilyen jelenet után, a mikor a tanár ismételve „parasztsuhancznak“ nevezte, a távozó tanár után sietett és a gimnáziumi épület folyosóján orvul fejbe lötötte, azután pedig önmagát végezte ki. A tanár és a gyilkos tanuló rögtön meghaltak.

— **„A kolera és a külföldi szivarok“** — e cím alatt a „Magyar Dohányosság“-ban a következőket írja Daróczy Vilmos: „Németországban, számos dohány és szivargyárt látogattam meg, s behatólag megismerkedtem az ott divó gyártás és kezelési eljárással. Megvallom, e részben rendkívül meglepő, de egyszerűen nagyon kellemetlen tapasztalatokat szereztem, ami fölött az illetők előtt ki is fejeztem csodálkozásomat. En egész Németországban, az ott gyártott szivarokból egyet sem bírtam elszívni, — mert először is az anyag, melyből készülnek, minden kritikán alól rősz, — az után az a piszkos készitési mód, — az a sűrű szennyes folyadék, amelylyel azok kívül, belől bekenetnek, preparáltatnak, az valósággal undort gerjesztő. S nem tudok azon eléggé csodálkozni, hogy miként lehet az, hogy éppen ezeket az élvezhetlen, kiállhatatlan szivarokat, hozzánk oly nagy mennyiségben importálják. Aki látta volna — mint én, ahogy saját szememmel meggyőződtem — hogy miből és hogyan gyártják ezeket a szivarokat, bizony örökre elmenne a kedve tőlük! És éppen most, ebben a kolera-veszélyes időben, nemcsak csodálkozásomat, de határozott aggodalmamat kell kifejeznem, hogy ezeket a szivarokat még most is veszik, fogyasztják, nem akarom mondani: — „élvezik“. Mert azt komolyan mondhatom, hogy ha csakugyan lehetséges a kolera behurcolni: akkor erre semmi sem alkalmasabb, mint ezek a szivarok, a melyek ama valóságos piszok fészkekben s anyai mindenféle undorító szurro-

gatum hozzáadásával készülnek. En tehát, minden legkisebb érdek nélkül, csupán őszinte jóakarattal, mondhatnám: emberbaráti érzületből, figyelmeztetem és kérem honfitársaimat, a kik külföldi, illetve németországi szivarokat szoktak használni, hogy — ha már nem is végképen, de legalább most, ebben a kolera-veszélyes időben mondjanak le a szivaroknak különben is nagyon problematikus „élvezetéről“, fogyasztásáról és drága pénzen való importálásáról; — s szokják meg inkább ezek helyett, a mi ide haza készült, oly példásan tisztán gyártott, kitünő jó szivarjainkat fogyasztani.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll-féle seidlitz porok“ bizonyultak a leg-sikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készitménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Irodalom és művészet.

— **A szintársulat** — a mint a Deréki szinigazgató által már közrebocsátott „Előleges színházi jelentés“-ből értesülünk — teljesen szervezve van; drámát, vigjátékot, népszinművet és operettet fog előadni, az előadásokat pedig október 1-én kezdi meg. Jó auspiciumok között indul meg a saison, mert e napon a löversenyek s a tüzoltó-ünnepély nagyobb számú közönséget vonzanak városunkba. Jó omen Nagybecskerek városa első téli magyar szinidényére nézve, főként ha, amint halljuk, bérletet is számosan ohajtanak kötni. Hiszen már az is előny, ha a hosszú téli este óráit van hol eltöltenünk. Hogy a társas összejövetelen kívül egyszer-mászor jó előadásokra is számíthatunk, azt remélhetjük a jelentés után. Maga az igazgató, Deréki Antal képzett egyén s jó tollú író, kinek „Buzavirág“ című népszinművét tetszéssel adták Budapesten. A primadonna Kövesiné Irányi Mariska, férjével, Kövesi Alberttel, a ki rendezni fog és komikumot játszik, e szakmáikban a mult idény folyamán Aradon működtek, a nyáron pedig a fővárosi közönség tetszését nyerték ki, mint a városligeti szinkör kedvelt művészei. Ez tehát jó akvizíció. Első rendű szintársulatoknál működtek eddig még Asztalos, a baritonista, Hevesi Gábor, jellem-színész, Csókáné, ki eddig a kolozsvári nemzeti színház anyaszínésznője volt, Oláhné, ki mint kómika igen kedvelt volt Debreczenben s várakozással nézünk a többiek működése elé is: E. Kovács Ilka (operette-soubrette énekesnő), Weber Ferike (naiva), ki szintén tetszett a fővárosi városligeti szinkörben, Tajti Fanni (koloratur énekesnő), Kiss Ilonka (operette-altistanő), Bera Paula (drámai hősnő), a kassai színhástól, Váradi Rózsika, szende. A férfiak: Sz. Nagy Imre, tenorista, kinek szép hangját Deréki fedezte föl s e miatt Bécsben képezte, Agotai Ferencz, énekes-kómikus, Szarvasi Sándor, titkár és Heltai Nándor, szerelmesek, az utóbbi bonvivant, Liptay Lajos, kómikus és Szilágyi Aladár, segéd ének-kómikus. Ehhez jön még 7—7 kardalos és kardalosnő, a sugó, pénztárosnő, 8 tagu senekar, melyet Németh Ignác karnagy vezényel, a ruhatár és szolgaszemélyzet, mindent összevéve tehát mintegy ötven tagu, nagyobb másod rendű társulattal van dolgunk, melynek legalább főbb szakmai lehetőleg első rendű társulatok tagjaival töltettek be s ugy a hölgyeknél, mint a férfiaknál gond van arra, hogy az ifjabb nemzedék ne legyen háttérbe szorítva. A megnyitó előadás darabját a jelentés még nem jelöli meg, ugy látjuk azonban a műsorból, hogy a nemzeti és népszínház, általában a fővárosi színházak újdonságai mind színre kerülnek. A vasárnapi publikumért p. o. a „Feneleányok“ féle dolgok is. Még operákat is ígér Deréki: így „A sáckingeni trombitás“-t, „Remete csenge-

tyűjé“-t és „Paraszt becsületet“, baletteket, mint p. o. a „Baba tündér“-t. Színre kerülének továbbá: „Hoffmann meséi“, „Madarász“ operettek, „Bolondok háza“, énekes bohózat, „Az örmény“ (Törös Tivadartól), „Buzavirág“ (Derékitől), „Kis madaram“, „Szép Darinka“ népszinművek, „Kisértetek“ (Ibsen), „Galeotto“, „A becsület“ és „Sodoma pusztulása“ (Sudermann), de még többet is ígér a jelentés. Ohatjuk, hogy a sok újdonság mellett összevágó, jó betanult előadásokat is nyújtanak. A bérlet feltételeit a falragaszok tudatják, a bérlet-gyűjtéseket Szarvasi titkár eszközöli. Mondhatjuk, hogy az „Előleges színházi jelentés“ jó benyomást tesz ránk, mert arra mutat, hogy az igazgató számolt a helyzettel és igényekkel. Kívánjuk, hogy az első szezon az igazgató és a publikum kölcsönös meglegedése mellett folyjon le s ne legyen a vége — a tévedések vigjátéka. Részünkről szintén a helyzettel számoló, méltányos ítélői leszünk a színházi dolgoknak.

* **Az Athenaeum Kézi Lexikona.** A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti dr. Ácsády Ignác. Budapest, 1892. 24 füzet. Ára 30. — A Kézi Lexikon most megjelent 24. fürete a mult füzetben kezdett hazai vonatkozású cikkeket folytatja, befejezi az egész Magyarország cikket s a Mátyás szög jut el. Első cikke a magyar művészetről szól s ez épügy terjedelménél, mint magvas, gazdag tartalmánál fogva minden nagy enciklopédiának is diszere válnék. Következnek ezután: Magyar mythologia, Magyar naptár, Magyar nyelv (2^{1/2} hasáb), Magyarok, Magyarok csillaga, Magyarok istene stb. majd Magyarország maga, mely következő alosztályokra oszlik: Magyarország alkatrészei, M. O. fekvése és határai, M. O. hegységei, M. O. vizei, M. O. éghajlata, M. O. növényzete, M. O. népeisége, M. O. nemzetiségi viszonyai, M. O. felekezeti viszonyai, M. O. politikai felosztása, M. O. törvényhozása, M. O. közigazgatási viszonyai Ausztriával, M. O. sainei, zászlója és cimere, M. O. őstermelése, M. O. ipara, M. O. kereskedelme, M. O. hitelle, M. O. közlekedése, M. O. pénzügye, M. O. államháztartása, M. O. mérték- és súlyrendszere. M. O. története. Az ezen egy fogalom alatt közölt adatok száma tán több eserre rug és becsük annál nagyobb, mivel valamennyi a legújabb napok állapotait tükrözi vissza.

A 24. füzet egyéb nevesesebb cikkei: Magyar testőrség, Magyar vallás, Máj, Májbetegségek, Majláth család, Majmok, Mák, Maláta, Malom, Mangán, Mannlicher puská, Manó, Máramarosi havasok, Margitsziget, Marhakereskedés, Marhavész, Mária magyar királynék, Mária legendák, Mária Theresia, Markalf, Maros, Maros-Vásárhely, Mátyás magyar királyok stb.

A füzetet ismét két jeles kivitelű térkép díszíti, u. m. az Osztrák-Magyar monarchia politikai térképe és Svéd-, Norvégország és Dánia térképe. A mellékletek, mint mindig, fényes kivitelűek. Összesen 40 füzetre fog terjedni: egy füzet ára 30 kr. A legcélsezerűbb 20—20 füzetre 60 forintjával előfizetni, mely pénz az Athenaeum könyvkiadóhivatalához Budapestre küldendő. Kapható különben minden könyvkereskedésben is.

Táviratok.

Római katolikus püspökség Szerbiában.

Budapest, szeptember 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Legmegbízhatóbb helyen nyert információk alapján jelenthetem, hogy a vatikán és a szerb kormány közt beható alku-dozások folynak egy Szerbiában felállítandó római kath. püspökség felállítására érdekében. Strosz Mayer, djakovári püspök már

értésítést is kapott, hogy miután Szerbia külön róm. kath. püspököt kap, és a leendő püspök dolga lesz papjait a szerb kormány beleegyezésével kinevezni, igyekeztek ez időszerezt Szerbiában alkalmazott papjairól gondoskodni. A kinevezésre vonatkozólag ma még úgy állnak az ügyek, hogy a pápa a római propaganda egyik főmissionáriusát fogja szerb püspökké kinevezni. A tárgyalásoknál Oroszország és Franciaország támogatják Szerbiát.

Kossuth születésnapja.

Budapest, szept. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Kossuthot üdvözlő függetlenségi-párti küldöttség ma este indul Turinba. A bizottság elhatározta, hogy nagyobb beszédeket, melyek Kossuthot válasza provokálnak vagy az öreg urat felizgathatnák, nem fognak tartani. A vele való érintkezést egyáltalában tekintettel agg korára a legrövidebbre akarják szabni.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, szept. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este rémes hír tartotta a főváros lakosságát izgatottságban. Az a hír terjedt el ugyanis, a késő esti órákban, hogy Rákos mellett kisiklott a vonat, mely szerencsétlenségnek több emberélet esett áldozatul. Mindezen rémhírek közül csak annyi igaz, hogy az Érsekújvár felé indult 236. számú tehervonat beleütközött a főváros felé haladó 756. sz. tehervonatba és ennek hét utolsó kocsiját kilökte. Az összeütközés szerencsére gyenge volt s így a kocsiiban nagyobb kár nem esett. De éppen arra a vágányra estek, melyen a bécsi vonatok közlekednek, s e miatt a bécsi gyorsvonat másfél órai késéssel érkezett Budapestre.

Visszaélések egy temetkezési vállalatnál.

Budapest, szeptember 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Érdekes följelentés érkezett a polgármesterhez. Az „Enterprise des pompes funebres” temetkezési vállalat szerződésileg van köteles a kórházi halottakat megállapított áron a temetőbe szállítani. Az I. és II. osztályu temetkezéseknél betartotta az árat, de a III. osztályuaknál, tehát a szegény és tudatlan népnél, nagyobb árat szedett. Így, a múlt év végeig csak egy kórházban 450 ilyen temetést végzett 1119 frtnyi jogtalan haszonnal. Szigorú vizsgálatot indítottak.

Egy ügyvéd öngyilkossága.

Budapest, szept. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Balassa-Gyarmatról jelentik: Nagy szenzációt keltett itt dr. Bercell Henrik előkelő ügyvéd öngyilkossága, melyet ma hajnalban követett el. Okát még nem tudják. Neje és több gyermeke siratja.

Öngyilkos baka.

Budapest, szept. 17. (A „Torontál” ered. táv.) Nagyváradról írják Szász Nikoláj 37. ezredbeli közlegényt egyik bakatársa arra kérte, hogy a hátát tapossa meg, a mit az megistott. A megtaposott baka tréfából, holtan

tette magát s a megrémült Szász Nikoláj azt hitte, hogy agyontaposta. Kétségbeesve futott a vasúthoz, lefeküdt a sinekre s a legközelebbi vonat elgázolta. Ugy lették meg reggel hulláját összerongyolt tagokkal

A kolera.

Budapest, szeptember 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ungvárról jelentik: E hó 14-én egy nagylázi ember, a ki a bucsura jött, a gör. kath. parochia udvarán kolera-tünetek közt összeesett. A kórházba vitték, a hol negyedóra múlva meghalt. A kórházi orvos határozottan kolera-t konstatait. Megállapították, hogy az illető Amerikából Hamburgon át visszaköltözött egyénnel érintkezett. A városban azonnal a legmesszebbmenő intézkedéseket tették, a beteget szállító kocsist és szekerét desinfcizálták.

Budapest, szeptember 17. (A „Torontál” ered. távirata.) Hamburgi jelentések szerint az ott koleraiban megbetegedettek száma 14.894, kik közül 6561 meghalt.

Koch tanár ma Berlinbe visszautazott. Elutazása előtt kijelentette, hogy minden pillanatban kész újból a bizottság körében megjelenni, ha a sors így hozza magával. A kikötő környékén a járvány teljesen megszünt, más hírek szerint azonban a városban ismét terjedni kezd.

Rablógyilkosság Bécsben.

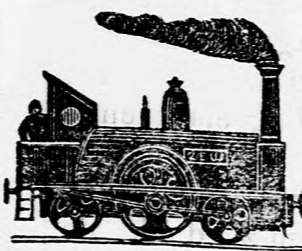
Budapest, szept. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Tegnap fényes nappal vakmerő rablógyilkosság történt. Egy körülbelül 24-25 éves fiatal ember déli tizenkét órakor, a midőn Stolle óras segédje, Lame János egyedül volt a boltban, — vevői szándékkal a boltba ment és a segédet leszúrta. Azután elvitt 45 darab lánczot 2000 forint értékben. A szerencsétlen órassegéd iszonyu kínok közt halt meg este hat órakor.

A czár katonái.

Budapest, szeptember 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A deblini hadgyakorlatok után a czár a tábornokokat reggelire hívta, melynek folyamán így szólt: „Nagyon boldog vagyok, hogy csapataimat így állapotban láthatom!” Gurkó tábornok a czári családot élte, mire a czár Gurkót megölelte.

Közgazdaság.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1892. szeptember 16. Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű:

Van szerencsénk a vevőinkkel tudni, hogy kőolaj gyártmányaink képviselőjét és állandó be-rakó helyét

Wechsler és Darvas

szállító cégére bízunk, hol folyton nagy készlet áll vevőink rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást a képviselő cég nyújt.

(422—10.4)

*) Az e ro vat alatt közzétért nem vállal felelősséget a szerk

Öreg nehéz (páronként 400 klgrammon felüli sulyban) — — — krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) — — — kr. Fiatal nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban 45.5—46 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 45.5—46.5 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 48—49 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klgron felüli sulyban) 43—43.5 kr. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 45—46 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyb.) 47—49 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 44—45 krig. Közép (pkint 220—260 klgr. sulyban) 45—45.5 krig. Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 45.5—46 krig. Sertéslétszám 1892. szept. hó 14-én volt készlet 135283 drb. 1892. szeptember 15-én felhajtattott 3941 darab. — 1892. szept. 15-én elszállított 3920 darab. 1892. szeptember 16-án maradt készletben 135304 drb. A hizottsértés üzlet-irányzata: Az üzlet csendes.

A budapesti gabnatözsdeiről.

Budapest, szept. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.)

Határidő üzlet:

Buza tavaszra 7.71—73.

Buza őszre 7.32—34.

Tengeri szept. okt. 4.88—90.

Tengeri máj.—jun 5.20 22.

Zab őszre 5.35—37.

Zab tavaszra 5.62—64.

Káp-repcze 11.30—35.

Nyiltér.*)

Leszállított aru selymeket

méterenkint 25%—33 $\frac{1}{3}$ % és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is postabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (30,—49.32)

Figyelmeztetésül.

Ismeretes ama siker, melyet cognak-unk kiváló minősége és gyárunk megbízhatósága által nemcsak Ausztria-Magyarországon hanem külföldön is elért. Furfangos és találgató kereskedőket ez rövid idő óta arra bírta hogy jó hangzású főúri neveket vásároljanak hogy ily köpeny alatt

látszólag szolid

de tényleg csak

papiron létező grófi cognakgyárakat alkothassanak.

Egy újabb ily névvásárlás és küszöben levő gyár-alapítás kényszerít bennünket eme figyelmeztetésre. Tekintve azt, hogy az ily módon alakult cégek törekvése oda irányul, hogy lármás vásári rekláma segítségével

a hiszékeny közönséget kizsákmányolják, és hogy ily eljárás a magyar cognakipar életfeltételeit veszélyezteti, kénytelenek voltunk ezen

COGNAKGYÁR SZÉDELGÉST

illetékes helyen feltárni, meg lévén győződve, hogy az illetők méltó büntetésüket ki nem kerülik.

a Gróf Keglevich István-féle Promontori cognak- és borsesz-gyár igazgatósága BUDAPESTEN. (440—1.1)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovics Aladár.

H i r d e t é s e k.

498. b. v. k. sz. 1892.

(452-1.1)

Árverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes nagybecskereki kir. törvényszék 1892. évi 9115. számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbiróságnak 1892. évi 7871. szám alatt kelt végzése folytán Wincsin Luka módosi lakos részére, Stáits Milán szerbittebei lakosnál 500 forint és jár. iránti kielégítési végrehajtás útján 1892. évi augusztus 9-én lefoglalt 397 forint 50 kr-ra becsült butorok, posztók, kész munkák, buza, varrógépek stbbiből álló ingóknak alperes lakásán Szerbittebén birói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1892. évi szeptember hó 29-ik napjának délelőtti 10 órára tüzetett ki, az 1892. évi 8026. szakvégzés alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs - miszerint az 1881. évi LX. tcz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Nagybecskerek, 1892. évi szeptember hó 9-én.

Kiss,
kir. bírósági végrehajtó.

Kerestetik.

Alólírottnál egy segéd esetleg gyakornok állandó alkalmazást nyerhet. Fizetése ágyneműeken és mosáson kívül teljes ellátás és képességéhez mérten 6-10 forint fizetés, a végrehajtásoknál pedig naponta 1 frt napidíj. Ujvár, (Torontálmegeye).

(454-1.1)

Ströbl Ádám,
jegyző.

Hirdetmény.

Az első eleméri lecsapoló társulat által egy nagyobb földmunkálat fog létesíttetni.

Felkérletnek vállalkozni szándékozók, hogy folyó évi szeptember hó 18-án Eleméren d. e. 9 órakor társulati elnöknel jelentkezzenek.

(441-2.2)

Dr. Pap Géza,
elnök.

5900. tkvi szám 1892.

(449-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint tlkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy dr. Kaiser Zsigmond nagy-kikindai ügyvéd végrehajtónak Linszter János erneszt-házi lakos végrehajtást szenvedő elleni 49 forint 97 kr. és 25 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék kerületében lévő Ernesztháza község 432. sz. tjkvben 19. hr. sz. és 18. öi. sz. ház és 1106 □-ölnyi beltelek fele része 262 frt kikiáltási árban és az erneszt-házi 249. sz. tjkvben 442-b., 505-a., 838-a., 917-a., 988-b., 1101-b., 1137-a. és 339. hr. sz. 14 hold 1394 □-ölnyi nemesi birtok felerésze, még pedig ezen utóbbi ingatlanra Blaskovits Márton és neje, szül. Szelter Anna és özv. Weiszmandl Franciska javára bekebelezett kitarási jog ép-ségben tartása mellett 1286 frt kikiáltási árban 1892.

évi december hó 5-ik napjának délelőtti 10 órakor Ernesztháza község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek mellett fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10 százalékát, vagyis 26 forint 20 krt és 128 forint 60 krt készpénzben, vagy az 1881:LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881:LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tlkvi irattárában és Ernesztháza község-eljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken a kir. tszék tlkvi hatóságánál, 1892. évi augusztus hó 16-án.

Vitt László,
kir. tszéki bíró.

8323. polg. szám 1892.

(453-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a nagybecskereki kir. bíróságnak 8976. szám alatt kelt végrehajtást rendelő és a módosi kir. járásbiróságnak 9195. szám alatt kiküldetést tartalmazó végzése folytán Eckstein Fülöp javára Boszilkov Mátyás és társai ellen 350 forint tőke, ennek kamatai és perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólágg lefoglalt és 606 forintra becsült ingóságok, u. m. különféle gazdasági felszerelések, kocsik, lovak, disznók, kukoricza és haszonélvezeti jogok nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 8323. 1892. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Baráchház község-házánál leendő eszközlésére 1892-ik évi szeptember hó 24-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az említett tcz. 111. és 112. § a alapján árverezés megkezdéséig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. tcz. 108. §-a szerint fizetendő.

Módos, 1892. évi szeptember hó 11-én.

Uhrmann Adolf,
kir. bir. végrehajtó.

1322. szám ex 1892.

(444-3.3)

Hirdetmény.

Ezennel közhirre tétetik, hogy a község tulajdonát képező egyik bika e hó 18-án délelőtt 9 órakor a község-házánál árverés útján eladatni fog.

Perlasz, 1892. évi szeptember hó 8-án.

Ivánovits, jegyző.

Miskov, bíró.

Két tanuló leány

üzletemben azonnal felvétetik.

Vidékiek teljes ellátás mellett előnyben részesülnek.

Gördl Mária, divatárusnő
Nagybecskerek

(439-2.2)

Fő-utca, Menczer-féle ház.

4240. k. ü. szám 1892.

(434—3.3)

Árlejtési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. ügyészség felügyelete alatti központi és a hatósága területén levő módosi és törökbecsei kir. járásbirósági fogházakban tartóztatott foglyok és rabok rendes ételmezésének, valamint a betegek számára orvosi rendelvény alapján kiszolgáltató étadagok és ételmi szereknek a jövő 1893. január hó 1-től terjedő 1 évre, esetleg kivételesen 2 évre leendő együttes biztosítása iránt a nagybecskereki kir. ügyészség hivatalos helyiségében folyó évi **október hó 6-án** délelőtt 10 órakor zárt ajánlati tárgyalással egybekapcsolt nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni kívánók azzal értesítetnek, hogy az 50 krros bélyeggel ellátott s az alábbi kellékeknek megfelelőleg kiállított és felszerelt zárt írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéséig az alulírt kir. ügyészségnél nyújtandók be.

Később érkező ajánlatok valamint az árlejtés befejezte után tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli ajánlatokban számokkal és betűkkel kiírva külön ajánlat teendő. 1. A rendes étadagra nézve 56 dgr. kenyérral együtt. 2. A bőjti (112 dgr. kenyér) étadagra nézve, végül 3. A betegek részére kiszolgáltató étkekre nézve: mely utóbbi ajánlatnál a szám-

vevőileg megállapított kikiáltási árakhoz viszonyított százalék leengedés mennyisége tüntetendő ki.

A bánatpénz összege 500 frtban állapittatik meg, mely készpénzben vagy szabályszerint biztosítékul elfogadható értékpapirban az ajánlathoz melléklendő, a szóbeli árlejtésben résztvenni kívánók által pedig az árlejtés megkezdése előtt leteendő, kiemeltetvén, hogy még le nem bonyolított más hasonló vállalatoknak letétben levő biztosítéka, illetőleg az arra való hivatkozás az előírt bánatpénzt nem pótolhatja.

A kir. ügyészség által nem ösmert vállalkozók előéletük és vagyoni állapotuk iránt magukat, a zárt ajánlathoz melléklendő, illetve a szóbeli árlejtésnél bemutatandó, hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

A piaczi árak alapján számvevőileg megállapított kikiáltási ár:

A rendes étadag és 56 dgr. kenyérré nézve 14-21 kr.

A bőjti (112 dgr. kenyér) adagra nézve 8-96 kr.

A beteg étadagok kikiáltási árainól valamint a részletes árlejtési feltételekről a kir. ügyészség irodájában a hivatalos órák alatt értesülés szereshető; az árlejtési feltételek ösmere, valamint az, hogy ajánlattevő magát azoknak aláveti, az írásbeli ajánlatokban kifejezetten megemlítendő.

Nagybecskerek, 1892. évi szeptember hó 9-én.

Piukovics, kir. ügyész

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár
részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT. (91-18.15)
Városi iroda és raktár: PODMANICZKY UTCZA 14. — Fiók-raktár: KEREPESI UT 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek,
számos első díjakkal kitüntetett szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,
mélyítő- és egytetemes aczél-ekék,
eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,
valamint Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépek.
Takarmánykesztő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek szállítottó mezeli vasutak stb.
Előnyös fizetési feltételek. — Legjutányosabb árak. — Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

38082. szám 1892.

(445—2.2)

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmegye közönsége elhatározta, hogy Nagybecskerek város területén a jelenlegi kincstári ügyészi lak helyén egy kétemeletes bérházat épített.

Felhivatnak az ezen építési munkálatra vállalkozni óhajtok, hogy az előirányzott

210.088 forint 52 kr.

költségnek 5%-a, vagyis 10.504 frt 42 krt készpénzben vagy hasonértékű ovadékképes értékpapirokkal ellátott ajánlatukat alulírt alispánhoz legkésőbb

folyó évi október hó 1-én d. e. 12 óráig

annál bizonyosabban nyujtsák be, mert később beérkező ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

Az ezen építési munkálatokra vonatkozó részletes műszaki iratok valamint az árlejtési feltételek az alispáni hivatal helyiségeiben a hivatalos órák alatt betekintheők.

Ajánlattevők kötelesek lesznek ajánlatukban tisztán kitenni, hogy az árlejtési feltételek minden pontját részletesen ismerik, azoknak magukat alávetik.

Kelt Nagy-Becskereken, 1892. évi szeptember hó 13-án.

Daniel,
alispán.

10. kpti vál. ül. sz. (450-1.1)

Hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város központi választmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az országgyűlési képviselő választóknak 1893. évre érvénynyel birandó betürendes ideiglenes névjegyzéke ellen beadott felszólamlásokra hozott határozatok az 1874. évi XXXIII. tcz. 49. §-ának rendeletéhez képest folyó évi szeptember hó 20-tól ugyanazon hó 30-ig a városi I-ső jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt közszemlére kitéve lesznek és hogy az ezen határozatok elleni felebezések nm. m. kir. Curiához intézve a fen kitett határidő alatt a központi választmány elnökéhez benyújthatók.

Kelt Nagybecskereken r. t. város központi választmányának, 1892. évi szeptember hó 10-én tartott üléséből.

Krsztics János,
polgármester, mint a közp. vál. elnöke.

Mattanovich György,
I-ső jegyző, mint a közp. vál. jegyzője.

A kolera.

A legutóbb beérkezett hírek — sajnos — semmi kétséget sem hagynak fen az iránt, hogy a kolera immár Nyugat-Európában is terjeszkedik. Előre látható tehát az a nagy veszély, mely az emberiséget e borzasztó betegség tovább terjedése által fenyegeti. Ugyanazért csak helyeselni lehet a hatóságoknak serényességét, melylyel az óvintézkedéseket megteszik és melylyel az ismeretes óvszereket a közönség figyelmébe ajánlják. Orvosi tekintélyek állítása szerint (236—11.7)

a legjobb óvszer a cognac.

Legjobban ajánljuk

gróf Esterházy Géza saját gyártmányú cognac-

ját, mely francia mód szerint, idegen anyagok hozzá vegyítése nélkül tiszta borból készül s melynek jóságát és tisztaságát az a körülmény is igazolja, hogy a legutóbb tartott párisi egészségügyi kiállításon az aranyéremet díszoklevéllel nyerte el s a többi kiállításokon is, melyeken eddig részt vett, mindenütt a legnagyobb kitüntetésekben részesült.

Központi iroda: BUDAPEST, VI., Külső váci-ut 23. sz.

Kazánkö-ellenes vegyülek

állandó gőzgépek és kazánok
részére beszerezhető

KREMER FÜLÖP
építőanyag kereskedésében.

Nagybecskerek. (263—16)

Használati utasítás ingyen.

Árverési hirdetmény.

Aldírott község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi legelőből kihalított eddig is bolgárok által kerti vetemény alá használt 16 hold szántóföld folyó évi szeptember hó 26-án délelőtt 10 órakor Feketető község házában három egymásután következő évre árverés útján bérbeadni fog.

Árverelni szándékozó tartozik az árverés megkezdése előtt 50 frt bánatpénzt letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt Feketető község házában naponta megtekinthetők.

Feketető, 1892. évi szeptember hó 10-én.

Somjay, Csonity Józsa,
h. jegyző. (438—3.3) bíró.

Egy kitűnő
Streicher-féle rövid

Zongora

paliszander fából, majdnem egészen új, eladó.

Bővebbet Árpád-utca 23. (424—5.5)

Korcsma-épület bérbeadás.

Torontálmezei Bánlak, Offszénitza, Szóka és Dolatz községekben fenálló Méltóságos gróf Karátsonyi Jenő ur tulajdonához tartozó korcsma-épületek 1893. évi január hó 1-től kezdve három egymásután következő évekre való bérbeadás iránt

folyó évi szeptember hó 26-án délelőtt 10 órakor

a bánlaki uradalmi irodában írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés fog tartatni.

Erről a bérbevenni szándékozók oly felhívással értesítettek, hogy az írásbeli zárt ajánlatokat, a versenytárgyalás megkezdéseig a bánlaki uradalmi irodában nyujtsák be, a hol is a további feltételek megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

GRÓF KARÁTSONYI JENŐ

gazdasági irodája Bánlakon.

Bernhardt Géza, számtartó.

(446—3.3)

Rothmiller Tivadar.

Női divatárunk.

Két elsőrangú bécsi női divatárú cég bizalmából azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy ezeknek áruiból helyben dus választéku bizományi raktart tarthatok, a mi által a t. cz. közönség legfokozottabb igényeit is kielégíthetem.

Hogy a t. hölgyközönség ezen áruk kitünő és izléses kiállításáról, valamint azok szoliditásától magának meggyőződést szerezhessen, azok megtekintését b. figyelmébe ajánlom.

Különös figyelembe ajánlom **Párisi divatdarabok** (bécsi vámjelzéssel ellátva) és pedig **őszi téli kabátok, esőköpenyegek, dolmánok, felöltők** stb. stb.

Végül ajánlom dusan felszerelt

úri- és gyermek-ruharaktáromat

valamint divatszöveiteimet mérték szerinti megrendelések számára.

Izléses kivitel és legolcsóbb árak.

Kiváló tisztelettel

ROTHMILLER TIVADAR,

női divatcikkek bizományi raktára, úri- és gyermek-ruharaktár
Nagybecskerek.

(429—10.2)

Rothmiller Tivadar.

4907. kig. szám 1892.

(443—3.2)

12210. ki. szám 1892.

(425—2.2)

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye perjámosi járásának Perjámos községében megüresedett segédjegyzői állásra pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása évi 500 forint fizetés és 50 frt lakbérilletményből áll.

A választás határnapja Perjámos községéhez f. évi október hó 6-án d. e. 9 órára tüzetik ki.

Felhivatnak pályázni kívánók, hogy az 1883. évi I. tcz. értelmében felszerelt kérvényeiket f. évi október hó 5-ig a perjámosi főszolgabíróhoz annál is inkább adják be, mert a később beérkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Perjámos, 1892. évi szeptember hó 7-én.

Gyertyánffy s. k.,
főszolgabíró.

Hirdetés.

Az 1883. évi 44. tcz. 36. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, miszerint az 1892. évre kivetett összes adónemek az 1892. évi adófékönyvben immár előírtak, s így az ad'előírás teljesen be van fejezve.

Figyelmeztetik ennél fogva Nagybecskerek város adózó közönsége, miszerint az adókönyvecskéik kiegészítése végett t. i. adóartozásuk adókönyvecskéikbe leendő feljegyzése végett folyó évi november hó 15-ik napjáig a városi pénztári hivatalnál annál is inkább jelentkezzenek, mivel ezen mulasztás pénzbírságot von maga után.

Nagybecskerek, 1892. évi augusztus hó 29-én.

Krsztios János,
polgármester.

1891 Zsigmond királyi díjazott. 1891 Tenesvár aranyérem.

KWIZDA-féle

Korneuburgi barom-tápláló-por
lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

Közel 40 éve annak, hogy a legtöbb istállóban a legnagyobb eredménnyel használják, etvágytalanság, rossz emésztés ellen, a tehennél a tej javítása és szaporítása érdekében; hathatósan előmozdítja az állatok természetes ellentálló képességét a ragadós betegségek ellen.

1/1 doboz ára 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.

A vásárlásnál tessék ügyelni a védőjegyre és határozottan Kwizda Korneuburgi barom-tápláló-por tessék kérni. Valódi kapható a gyógyszerészeknél és droguistáknál.

Főraktár: **KWIZDA JÁNOS FERENCZ.**
ca. és k. osztr. és kir. román udv. szállító, gyógyszerész
Korneuburgban Bécs mellett. (5311-15 11)

Tavaszi gyógyítás
Nyári gyógyítás
Őszi gyógyítás
Téli gyógyítás.

Legjobb bedörzsölő szer
köszvény csúsz és minden meghűlési betegségek ellen.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestajbók, gyomorgörcs, gyomorégés, nyálka, székrekedés, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerházaiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (11-34)

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Steinko P. J., lelkes Honnetchlagban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha minden üveg MOLL A. védőjegyét tünteti fel és „A. MOLL” feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára 90 kr. — Fő szétküldés Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I, Tuchlauben 9 sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védőjegyével ellátott készítményeket kérni.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel Hornof, lelkes Micholupban.

Nagybecskereken kapható Kellner J., Kovács S., Moczkovcsák D. gyógyszerész és Haidegger Ö. urnaknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.